

Asia: VM/1709/00.01.00.01/2016 VM098:00/2016

Lausuntopyyntö julkisen hallinnon tiedonhallinnan sääntelyn kehittämistä selvittäneen työryhmän raportista

Yleiset kommentit raportista

Yleiset kommentit raportista

-

Kommentit raportin 5 luvusta

Kommentit osasta 5.1 Tiedonhallintaa koskevan sääntelyn soveltamisaloista

-

Kommentit osasta 5.2 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen

-

Kommentit osasta 5.3 Tietoturvallisuus

-

Kommentit osasta 5.4 Tietoaineistojen muodostaminen ja vastuut

-

Kommentit osasta 5.5 Tietojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuus

-

Kommentit osasta 5.6 Tietoaineistojen julkisuus ja salassapito

Sivulla 107 todetaan, että ulkomaalaisrekisterilain 11 § ei olisi suora salassapitosäännös. Tätä käsitystä ei tue KHO:2013:121 eikä ko. säännöksen esityöt. Käytännössä säännöstä sovelletaan suorana salassapitosäännöksenä. Sääntely selkeytynee joka tapauksessa ulkomaalaisrekisterilain uudistuksen yhteydessä.

Kommentit osasta 5.7 Tiedonsaanti asiakirjoista ja tietoaineistoista

Pohdinta henkilötietolain ja julkisuuslain välisestä jännitteisestä suhteesta tietojen luovuttamiseen liittyen on aiheellista. Nykyaikaisessa ja tulevassa tiedonhallintaympäristössä tällainen sääntelyn epäsuhtaisuus ei ole tarkoituksenmukaista.

Kohdassa ehdotetaan, että viranomaisen olisi pyynnöstä aina tuotettava tietoaineisto, jonka se pystyy yhdestä tietojärjestelmästäan eri hauilla hakemaan, vaikka viranomainen ei itse toiminnassaan vastaavia hakuja käyttäisikään. Harkinnanvaraista tietopalvelua olisi ehdotuksen mukaan vain tilanne, jossa eri tietojärjestelmissä olevia tietoja yhdistetään. Tämä lisää merkittävästi töitä sellaisissa rekisterinpitäjissä, jotka hallinnoivat muita kuin salassa pidettäviä tietoja ja mikäli tähän veloitteeseen sisältyy salassapidettävien tietojen anonymisointivelvoite tai muu käsittely niin, että tiedot voidaan luovuttaa, lisääntyy työn määrä hyvin merkittävästi viranomaisissa, jotka käsittelevät salassapidettäviä tietoja.

Tutkimustiedon hyödyntämistä koskeissa kappaleissa (5.7.4 alkaen) tuodaan esille keskitetty malli tietolupapyyntöjen käsittelylle, mitä virasto pitää perusteltuna. Mallina ilmeisesti voitaisiin pitää Tilastokeskuksen nykyistä palvelua.

Kuvaus siitä miten tutkimuslaitokset olisivat tutkimushankkeessa lakisääteisesti rekisterinpitäjiä ei aivan avaudu. Tarkoitetaanko tällä sitä, että tietosuoja-asetus on perustana sille, että rekisterinpitäjän vastuut ja veloitteet soveltuvat aina kun yliopisto, korkeakoulu tai julkisin varoin rahoitettu tutkimuslaitos saa tutkimuskäyttönsä rekistereistä peräisin olevaa tietoa, joka muodostaa uuden henkilörekisterin?

Kommentit osasta 5.8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi

Arkistotoimen osalta ehdotetaan merkittävää muutosta nykytilaan verrattuna.

Säilyttämistä ja arkistointia koskevien määritelmien eriyttäminen on merkittävä muutos. Pysyvä säilyttäminen jäisi viranomaisen vastuulle. Kun viranomainen uusii tietojärjestelmiään, ratkaisut vanhojen aineistojen mukana pitämiseen voivat olla kustannustekijä ja mahdollisesti tietojärjestelmäkehityksessä lisäkustannuksia aiheuttava osuus, riippuen käytössä olevista järjestelmistä. Toisaalta se, ettei asiankäsittelyjärjestelmiin tarvitse jatkossa rakentaa sähköisen arkistoinnin vaatimuksia täyttäviä ominaisuuksia, voi keventää taakkaa.

Sekä säilytysaikojen määräytymisen perusteista että arkistoisesta Kansallisarkistoon säädettäisiin laissa. Säilytysajoista päättäisi tiedonhallintayksikkö, arkistoisesta KA. Voisi olla hyödyllistä jatkossa säätää tiedonhallintayksikölle ja myös KA:lle velvollisuus kuulla sidosryhmiä tai muita intressitahoja, jotka voivat tietoja hyödyntää, säilytysaikojen määräämisessä ja arkistoinnista päätettäessä.

Uutta sääntelyä valmisteltaessa tulee huomioida nykyisten seulontapäätösten ja pysyvää säilytystä koskevien päätösten vaikutukset. Tällä hetkellä pysyvästi säilytettävää aineistoa voi siirtää ja siirretään KA:lle.

Kommentit osasta 5.9 Tietohallinnon ja tiedonhallinnan ohjaus

-

Kommentit muutosehdotusten priorisoinnista

Mitä muutosehdotuksia olisi mielestänne priorisoitava valmistelussa?

-

Muut tarpeelliset toimenpiteet

Millä muilla toimenpiteillä, lainsäädännön uudistamisen lisäksi, katsotte olevan merkitystä julkisen hallinnon tiedonhallinnan kehittämisessä?

-

Työryhmän ehdotusten vaikutukset

Yleiset kommentit vaikutuksista

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

-

Yhteiskunnalliset vaikutukset

-

Pyysalo Raimo
Maahanmuuttovirasto

Helinko Hanna
Maahanmuuttovirasto